

Naturvårdsplan

Resö 12:1 m.fl. Tanums kommun

Cecilia Nilsson
2001-08-10

Innehållsförteckning

	sida
Syfte	2
Bakgrund	2
Området idag	2
Förändringar och åtgärder:	
Strandområdet	4
Tallskog på sandjord	4
Hällmarkskog	5
Stenblockskog	7
SIKTSTRÅK	8
Översikt för delområden	9

Syfte

Naturvårdsplanen gäller fritidsområdet Resö 12:1 m fl, Tanums kommun. Den ingår som en del av förslaget till ny detaljplan för området.

Planens syfte är att upprätta en övergripande plan för Resö 12:1 m fl vad gäller hanteringen av vegetationen inom området. I första hand avses då den tallskog som är dominerande på området, men även övriga delar av naturmiljön ingår. Tallskogen är en mycket vacker och karaktärsgivande del av området samtidigt som ökad havsutsikt från tomterna önskas. Det behövs därför ett övergripande mål för vård av denna natur med hänsyn både till önskan att ta bort träd och att bevara områdets karaktär.

Bakgrund

Området utvecklades som fritidsområde under 1960-talet. Tallskogen var då, liksom idag, dominerande som naturtyp och som karaktärsgivare åt området. Skogsområdena var dock betydligt glesare, vilket innebar att havet var synligt från stora delar av området. Sedan dess har skogen växt upp och har på ett flertal år inte gallrats i någon större utsträckning. Eftersom något övergripande mål inte funnits för dess utveckling har träd tagits ner runt om på området för att förbättra situationen på varje enskild tomt, vilket har lett till en ojämn gallring.

Området idag

Området ligger vackert beläget invid havet med en sandstrand som följer kustlinjen. Bebyggelsen är i huvudsak placerad i grupper på höjderna med utsikt över vattnet. Hela området ligger inbäddat i en tallskog som håller samman området och ger det en enhetlig prägel. Tallskogen är mycket viktig som karaktärsgivare åt området. Den gör området mindre exponerat utifrån, både från havet och från vägen, samtidigt som den gör tomterna mindre exponerade för varandra. Träden skyddar även effektivt mot vind i det utsatta läget mot havet och förhindrar jordflykt. Dessutom skapar de förutsättningar för vackra naturområden i nära anslutning till varje tomt, som kan utnyttjas för rekreation och även har stora visuella kvaliteter. Det är därför mycket viktigt att behålla denna tallskogskaraktär på området.

Tallskogen har lite skiftande karaktär inom området. På den mark med sandjord som är relativt plan, framförallt i de södra och västra delarna av området, är träden jämnåldriga och har en homogen struktur. Dessa delar domineras av mogna tallar med pelarsalskaraktär, vilket innebär att de har höga, kvistfria stammar med ett högt och jämnt krontak. Skogen är i huvudsak enskiktad med en markvegetation av ljung och gräs m m. På vissa områden finns dock en undervegetation av bl a aspsly.

Tallskog med pelarsalskarkatär på sandjord.

Upp mot höjderna, på hållmark är träden ofta lägre, krokigare och bredare pga vind- och markförhållanden. Här finns även en del förnygring av tallar. Markvegetationen består i huvudsak av ris och mossor.

I planområdets sydöstra del finns på höjden ett område med tallskog som växer på mark med stenblock. Den är till stora delar enskiktad med ett markskikt av bl a ris och mossor. Den övergår i söder till planare mark där unga tallar dominerar.

Hållmarkskog

Idag är beståndet av tallar på många håll mycket tätt som en följd av utebliven gallring, både på privata tomter och på naturområdena inom stamfastigheten. Detta innebär att möjligheten till havsutsikt begränsats betydligt och även att naturområdena i sig blivit mindre tillgängliga och mindre intressanta rent visuellt.

På flera håll har träd tagits ner inom området för att förbättra situationen på varje enskild tomt, vilket har lett till en ojämn gallring. Det behövs därför en övergripande plan för initierad gallring inom området och för framtida skötsel för bevarande av önskvärd karaktär.

Naturområdena har stora kvaliteter som närreklamationsområden och skapar tillsammans med strandområdet värdefulla miljöer.

Förändringar och åtgärder

Strandområdet

Strandområdet längs vattnet saknar i huvudsak högre vegetation. Markskiktet domineras av gräs, strandråg m m. Detta område bör bevaras i befintligt skick De enstaka, ofta mycket vackra, tallar som växer på stranden bevaras.

Sandstranden i väster

Tallskog på sandjord

Tallskogen, på de delar av området med sandjord där marken är relativt plan, framförallt i väster och söder, har idag en pelarsalskaraktär, där stammarna är kvistfria högt upp på stammen och krontaket är jämnt och högt. Detta gör att utsikten från marknivån där tallarna växer inte störs nämnvärt av vegetationen. Däremot skymmer kronorna utsikten för de tomter som ligger högre. I de delar av området där denna typ av skog dominerar är vegetationen idag mycket tät och skogen kan därför gallras relativt kraftigt.

Vegetationen gallras kraftigare nära vattnet så att utblickarna blir fler och större här. Detta skapar då förutsättningar för utsikt även från de områden som ligger längre österut d v s längre från vattnet. De havsnära områdena är passande för rekreation med stor exponering av

vattnet. Karaktären på området bevaras och tallarna fungerar som en ridå mot vattnet, som fortfarande ger ett visst vindskydd och som framförallt binder jorden.

Som ”slutligt mål” kan en gallring till ca 50% av det antal träd som finns idag ses som rimlig i de mest havsnära områdena. Gallringen görs här homogen för att bevara karaktären av sammanhängande skogsdungar.

Det skogsområde som gränsar till strandområdet i väster, och som i förslag till detaljplan ligger utanför planområdet, bör ingå i naturvårdsområdet då det är en del av det övergripande område av tallskog som ger karaktär åt planområdet. Dessutom påverkar detta område i högsta grad möjligheterna till havsutsikt.

Skogen i området närmast stranden

Områden av tallskog på sandig mark längre österut gallras på samma sätt men med ett ”slutligt mål” där ca 30-40% av träden tas bort.

Vid gallring bör förnygring av tallar gynnas och exemplar bör väljas så att åldersfördelningen på vegetationen sprids, och med detta möjliggör en kontinuitet i skogen.

I inledningsskedet sker gallringen ner till den täthet och det utseende som önskas. Gallringen bör ske i etapper för att förhindra jordflykt och för att förhindra kraftig igenväxning av sly, vilket kan bli fallet vid ökad ljusexponering av marken. Gallring och röjning av sly sker sedan kontinuerligt vid behov för att bevara det önskade utseendet och förhindra igenväxning.

Hällmarkskog

På höjderna, där större delen av bebyggelsen ligger, har tallvegetationen en annorlunda karaktär. Här består marken av berghällar vilket ger vegetationen en mer oregelbunden och heterogen struktur. På vind- och markförhållanden är träden lägre och ofta knotigare. De växer mer på bredden än höjden vilket gör vegetationen mer kompakt. Dessutom finns här i större utsträckning en förnygring av tallar. Här är det alltså inte i huvudsak ett högt krontak som skymmer sikten utan bredare och tätare exemplar av tallar. Den heterogena strukturen gör att det skapas naturliga siktstråk mellan tätare grupper av träd. Dessa kan utnyttjas vid gallring.

Hällmarkskog

Gallringen görs då också heterogen och ett flertal mindre siktstråk öppnas ner mot vattnet, samtidigt som relativt täta grupper av träd bevaras mellan dessa. Sparsam gallring kan dock göras även i vegetationsgrupperna.

På höjderna skymmer även krontaket från träden på de lägre nivåerna havsutsikten. En gallring av dessa områden skapar alltså förutsättningar för utblickar mot havet även på höjderna. Då gamla, vindpinade tallar ger dessa områden en speciell karaktär bör dessa, där det är möjligt, bevaras, samtidigt som en förnygring av vegetationen gynnas så att åldersfördelningen sprids och en kontinuitet möjliggörs.

Vegetationen bevaras tätare längre österut och högre upp mot höjden. I ”ryggen” på området, där träden inte stör havsutsikten från tomterna, behålls en relativt tät skog. Den fungerar då som ett skydd av området mot omgivningen och som bakgrund till området sett från havet. Där vegetationen tätar öppnas siktstråk mot havet som ger utblickar.

På de ”glesaste” områdena med hällmark gallras ca 30%, av de träd som finns idag bort, fördelat på grupper av träd och öppna siktstråk. I de områden som bevaras tätare kan en gallring på ca 20% av dagens vegetation vara lämplig. Även här fördelas gallringen på tätare trädgrupper och öppna siktstråk mot havet.

I inledningsskedet sker gallringen till den täthet och det utseende på skogsområdena som är önskvärd. Denna gallring bör ske i ett par etapper för att förhindra jordflykt. Kontinuerlig gallring sker sedan vid behov för att bevara det önskade utseendet och förhindra igenväxning.

Stenblockskog

I sydöstra delen av planområdet växer ett område av tallar på mark med stenblock. Skogen är på höjden enskiktad med pelarsalskaraktär. I de lägre delarna är skogen mycket tät och består till stora delar av unga tallar.

Gallringen görs på höjderna homogen och som ”slutligt mål” tas ca 30% av träden bort. På de områden med mycket unga tallar kan en ännu kraftigare gallring krävas för att träden ska få utrymme att utvecklas. Här kan man också skapa större öppningar i skogen, som gläntor och öppna upp längs stigar för att få området mindre ”kompakt”. Träden gallras så att en spridd åldersstruktur uppnås för att ge möjlighet till en kontinuitet i skogen.

Denna del av området består av ett antal obebyggda tomter, vilket gör att det kan komma att förändras väsentligt när tomterna bebyggs. Vid gallring måste hänsyn till dessa tomter tas.

Stenblockskog i sydöstra delen av planområdet

I inledningsskedet sker gallringen till den täthet och det utseende på skogsområdena som är önskvärd. Denna gallring bör ske i ett par etapper för att förhindra jordflykt. Kontinuerlig gallring sker sedan vid behov för att bevara det önskade utseendet och förhindra igenväxning.

SIKTSTRÅK

De luckor i vegetationen som öppnas upp för att skapa siktstråk bör förläggas så att varje öppning skapar bättre förutsättningar vad gäller havsutsikt för så många tomter som möjligt. Dessutom bör det finnas utblickar mot havet inom naturmark på områden som kan fungera som vackra utsiktsplatser längs naturliga rörelsestråk.

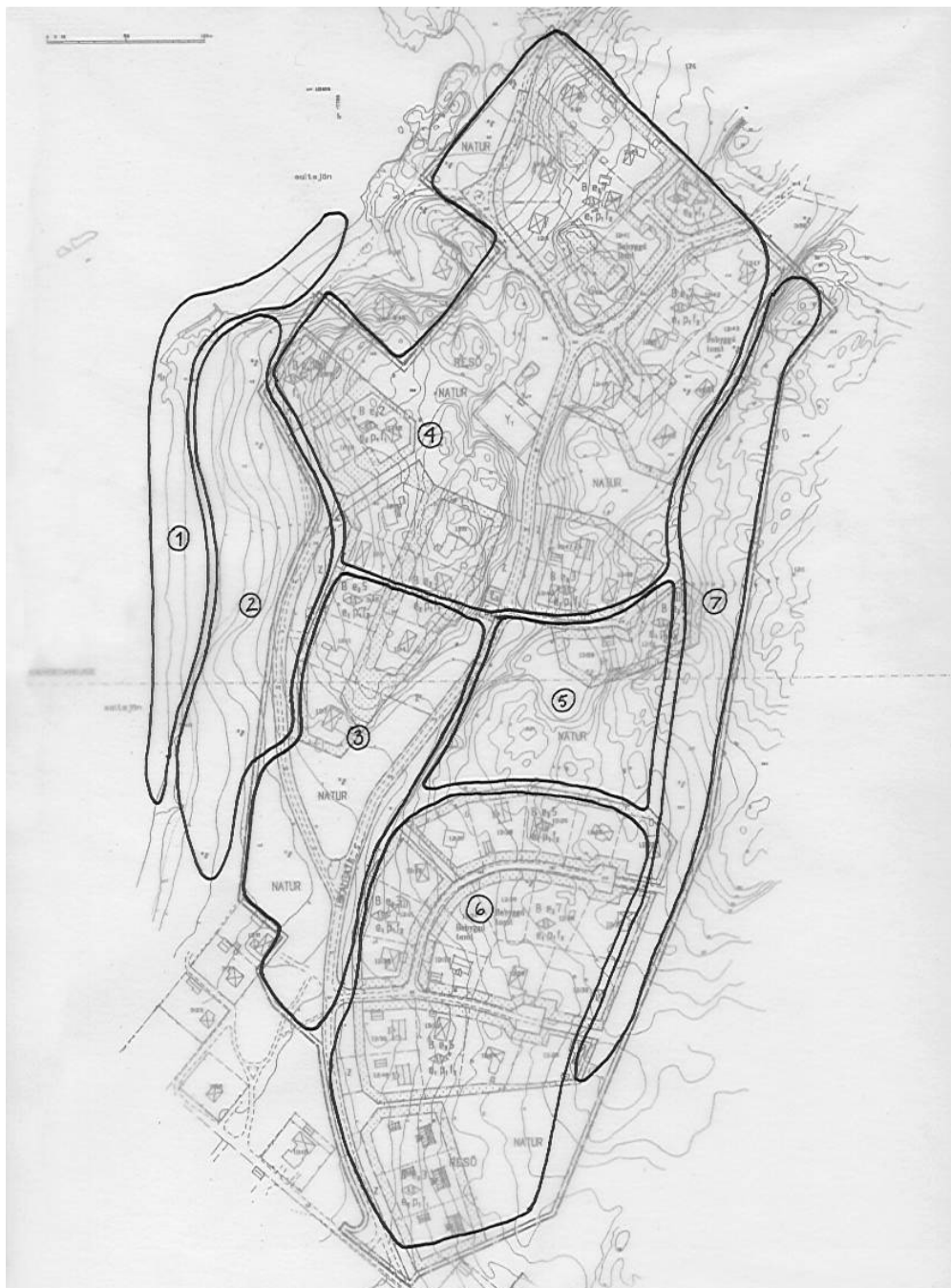
Siktstråken får ej förläggas så tätt eller göras så breda att de förstör helhetsintrycket av området eller förändrar dess karaktär. De naturliga förutsättningar som finns i form av glapp i vegetationen vid kala berghällar m m bör utnyttjas så att siktstråken får ett utseende som smälter in i miljön. Detta innebär också att områden där vegetationen är tät inte bör öppnas upp på detta sätt. Här gallras istället vegetationen sparsamt så att individerna får utrymme att utvecklas. Siktstråken hålls sedan öppna genom återkommande gallring.

Den exakta utformningen och placeringen av siktstråk bör göras i samband med gallringen. Skissen (nedan) visar riktningar och större stråk som innehåller lämpliga placeringar av siktstråk.

Principskiss för placering av siktstråk

Översikt för delområden

- 1 Strandområde
- 2 Enskiktad tallskog på sandjord. (Utanför planområde)
- 3 Enskiktad tallskog på sandjord.
- 4 Hällmarkskog med tall.
- 5 Enskiktad tallskog på stenig mark.
- 6 Tätt tallskog med mycket unga träd. (Delvis obebyggd tomtmark.)
- 7 Hällmarkskog med tall som bevaras tät.